

Stepped care voor depressie en angst: van eerste tot tweede lijn

Gepubliceerd: 19-02-2007 Laatste bijgewerkt: 09-05-2024

Het onderzoeken van de effectiviteit van een stepped care model in de huisartspraktijk voor mensen met een (milde) angst- of stemmingsstoornis.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON30245

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

SAD (stepped care angst depressie)

Aandoening

- Overige aandoening
- Psychische stoornissen

Synoniemen aandoening

angststoornis, somberheid, stemmingsstoornis

Aandoening

depressieve stemmingsstoornissen en -afwijkingen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit

Overige ondersteuning: ZonMw

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: angststoornis, depressie, eerste lijn, stepped care

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

DSM-IV diagnose (CIDI), depressieve klachten (QIDS), angstklachten (HADS-A).

Secundaire uitkomstmaten

Kwaliteit van leven (SF36, euroqol), zorggebruik (TIC-P + registraties),

werkverzuim (TIC-P), zorggebruik, continuïteit van zorg (CAHPS/Quote).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Angst- en stemmingsstoornissen zijn de meest voorkomende psychische stoornissen in Nederland. Deze aandoeningen brengen een grote ziektelast en hoge kosten met zich mee. Zowel vanuit het perspectief van de volksgezondheid als die van de individuele patient verdient het optimaal behandelen van deze patienten dan ook hoge prioriteit. Momenteel vindt er echter zowel over als onderbehandeling plaats. De introductie van een stepped care model in de eerstelijns is een mogelijke oplossing. Binnen stepped care krijgen alle patienten in eerste instantie de kortste / minst intensieve behandeling aangeboden en alleen als deze onvoldoende resultaat oplevert, wordt overgegaan op een meer intensieve behandeling. Dit sluit aan bij het VWS beleid gericht op versterking van de eerstelijns GGZ, en bij de huidige ontwikkelingen waarbij sociaal psychiatrisch verpleegkundigen (of psychologen) vanuit de tweedelijns (GGZ instellingen) worden ingezet in de eerstelijns (huisartspraktijken).

Doel van het onderzoek

Het onderzoeken van de effectiviteit van een stepped care model in de huisartspraktijk voor mensen met een (milde) angst- of stemmingsstoornis.

Onderzoeksopzet

Het betreft een gerandomiseerde studie. Patienten worden door middel van screening geworven in de huisartspraktijk. Patienten die positief screenen, en na vier weken opnieuw positief screenen, worden benaderd voor het onderzoek.

Tijdens een telefonisch interview wordt met behulp van een gestandaardiseerd interview in- en exclusiecriteria gemeten. Geincludeerde patiënten worden gerandomiseerd naar stepped care of naar gangbare zorg. Er vinden vervolgens metingen plaats na 8, 16, en 24 weken.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De stepped care interventie bestaat uit 4 stappen die allen evidence based zijn: (1) watchful waiting - een deel van de patiënten met psychische klachten herstelt spontaan. (2) gesprek met SPV/ psycholoog + bibliotherapie - bij bibliotherapie (via boek of internet) werken patiënten zelfstandig en gestructureerd aan hun problemen, ondersteuning vindt plaats per e-mail of telefoon (3) 6 gesprekken met SPV / psycholoog, het betreft een korte gedragsmatige interventie die bestaat uit motivational interviewing, activity scheduling en Problem Solving Treatment (4) medicatie en / of een meer intensieve gespreksbehandeling in de tweedelij. De klachten van de patiënten worden zorgvuldig gemonitord totdat de patient is hersteld.

Inschatting van belasting en risico

De belasting voor de patient bestaat uit de interviews en het invullen van de vragenlijst. Wij achten dit onderzoek niet risicovol.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit

van der Boechorststraat 1
1081 BT Amsterdam
Nederland

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit

van der Boechorststraat 1
1081 BT Amsterdam
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

volwassenen (18 - 65 jaar) met DSM-IV stoornis: subklinische depressie, depressie, dysthymie, paniekstoornis (met of zonder agorafobie), sociale fobie, gegeneraliseerde angst stoornis.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

behandeling angststoornis of depressie in het afgelopen half jaar
suicide ideaties

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Organisatorisch/zorgonderzoek

Deelname

Nederland

Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	14-02-2007
Aantal proefpersonen:	200
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL15245.029.06